

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi - Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: S.S.R. Małgorzata Sosińska-Halbina

Protokolant: Przemysław Staszczuk

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2018 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko L. U.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 282,73 zł (dwieście osiemdziesiąt dwa złote siedemdziesiąt trzy grosze) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 31 maja 2017 roku do dnia zapłaty;
2. nie obciąża pozwanego obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz strony powodowej.

Sygn. akt VIII C 2124/17

UZASADNIENIE

W dniu 31 maja 2017 roku powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W., reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wytoczył przeciwko pozwanemu L. U. w elektronicznym postępowaniu upominawczym powództwo o zapłatę kwoty 282,73 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, ponadto wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód podniósł, że w dniu 13 marca 2014 roku, w związku z zawarciem umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych (umowa nr (...)), pozwany zawarł umowę sprzedaży na raty urządzenia telekomunikacyjnego. Pierwsza rata podlegała uiszczeniu w dacie zawarcia umowy, wymagalność kolejnych określał natomiast harmonogram. Pozwany nie wywiązał się z przyjętego zobowiązania i nie spłacił wszystkich rat, w konsekwencji przedmiotowa umowa, stosownie do jej postanowień, została rozwiązana.

(pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym k. 2-5)

W dniu 1 września 2017 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wydał w przedmiotowej sprawie nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, którym zasądził od pozwanego na rzecz powoda dochodzoną wierzytelność wraz z kosztami procesu.

Powyższy nakaz pozwany zaskarżył sprzeciwem. W jego treści wskazał, że pismem z dnia 13 stycznia 2016 roku został poinformowany przez powoda o rozłożeniu istniejącego zadłużenia na 9 rat, z których pierwsza wynosiła 160,90 zł, a osiem kolejnych po 157 zł. Pierwsza rata została przez niego uiszczona, a następnie w dniu 22 lipca 2016 roku wpłacił dodatkowo kwotę 1.000 zł. Jednocześnie od stycznia do października 2015 roku wpłacał po 80 zł zgodnie z harmonogramem, co prowadzi do wniosku, iż z nadwyżką spłacił istniejące zadłużenie.

Postanowieniem z dnia 14 września 2017 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie stwierdził skuteczne wniesienie sprzeciwu i utratę mocy nakazu zapłaty w całości oraz przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi.

(nakaz zapłaty k. 6v., sprzeciw k. 7-8, postanowienie k. 20)

W piśmie procesowym z dnia 20 listopada 2017 roku powód podtrzymał powództwo w całości. Wyjaśnił, że pierwotnie łączyła go z pozwanym umowa z dnia 1 sierpnia 2011 roku, która następnie została aneksowana w dniu 13 marca 2014 roku i wówczas w ramach oferty promocyjnej pozwany nabył urządzenie zobowiązując się do jego spłaty w systemie ratalnym. Pozwany zaprzestał uiszczania rat, dlatego też w dniu 27 października 2015 roku zostało do niego wystosowane wezwanie do zapłaty, które jednak nie doprowadziło do spłaty zobowiązania przez dłużnika, dlatego też przedmiotowa umowa została rozwiązana.

(pismo procesowe k. 24-26)

W toku dalszego postępowania stanowiska stron nie uległy zmianie. Powód dodatkowo wyjaśnił, że pozwany w ramach jednego konta abonenckiego (konto nr 1. (...)) posiadał zadłużenie z czterech tytułów, przy czym 3 zadłużenia były związane z zakupem urządzeń na raty i dwa z nich zostały w całości spłacone, trzecie zaś jest przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie, natomiast czwarte zadłużenie dotyczyło niewywiązania się przez pozwanego z umowy nr (...) i również zostało spłacone. Powód dodał, że wpłaty pozwanego w kwocie po 80 zł dokonywane w okresie od czerwca do sierpnia i w październiku 2015 roku zostały zaliczone na poczet tego ostatniego zadłużenia, na poczet tego zadłużenia zostały również zaksięgowane wpłaty w wysokości 160,90 zł i 1.000 zł. Z tej ostatniej wpłaty pozostała kwota 30,42 zł i ta rozliczona została z zadłużeniem z tytułu przedmiotowej umowy, przy czym wpłatę tę uwzględniono już na datę wnoszenia pozwu. Jak wyjaśnił powód, taki sposób księgowania wynikał z braku oznaczenia przez dłużnika na poczet jakich należności dokonywał wpłat, dlatego też zostały one zaliczone na poczet najdalej wymagalnego zadłużenia.

(pismo procesowe k. 66-67, k. 77-78, k. 104-104v., k. 110-110v., k. 118, protokół rozprawy k. 87-88, k. 97-98)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany L. U. w dniu 1 sierpnia 2011 roku zawarł z powodem umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych, która następnie została zmieniona aneksem z dnia 14 marca 2014 roku. Na jego mocy pozwany wybrał promocyjną ofertę o kodzie (...)_59_24R z opłatą abonamentową w wysokości 19,99 zł przez pierwsze 21 cykli rozliczeniowych i 59,99 zł począwszy od 22 cyklu. Umowa została zawarta na czas oznaczony do dnia 6 września 2016 roku, a ulga udzielona abonentowi wyniosła 3.446,72 zł.

W związku z zawarciem umowy (aneksu) pozwany nabył równocześnie urządzenie o nr (...) (...) 99 w ramach umowy sprzedaży na raty. Na jej mocy cena za urządzenie (960,99 zł) została rozłożona na 22 raty, z których pierwsza w wysokości 20,99 zł podlegała zapłacie w dniu zawarcia umowy, zaś kolejne 21 rat w kwocie po 40 zł do 19-go dnia każdego miesiąca, począwszy od kwietnia 2014 roku. W przypadku zwłoki abonenta z zapłatą dwóch rat, w sytuacji, gdy zaległość przewyższała 1/5 całkowitej ceny za urządzenie, po wyznaczeniu przez operatora abonentowi terminu na zapłacenie zaległości i zastrzeżeniu o skutkach braku wykonania zobowiązania w tym terminie, abonent był zobowiązany na żądanie operatora zapłacić nieuiszczoną część ceny urządzenia. Składając podpis pod umową o świadczenie usług pozwany oświadczył, że przed zawarciem umowy sprzedaży na raty otrzymał i akceptuje jej postanowienia wraz z jej załącznikami, tj. harmonogramem spłaty rat i fakturą.

(wyciąg z umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych k. 31-31v., aneks k. 34-37, warunki oferty promocyjnej wraz z umową sprzedaży na raty k. 38-39v., harmonogram spłaty rat k. 44)

Począwszy od czerwca 2015 roku pozwany uchybiał terminowemu regulowaniu rat za zakupione urządzenie. Wprawdzie L. U. w tym czasie uiszczał na rzecz powoda co miesiąc kwotę 80 zł, tytułując przelewy „opłata za fakturę”, to wpłaty te, z uwagi na niewskazanie konkretnego zobowiązania, na poczet którego były czynione, były przez powoda

zaliczane na poczet najdalej wymagalnych należności, w tym powstałych na skutek niewywiązania się przez pozwanego z umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych.

(zestawienie operacji k. 9v.-11v., k. 68-72)

Pismem z dnia 27 października 2015 roku powód powiadomił pozwanego, iż nie odnotował wpłaty kwoty 200 zł z tytułu rat określonych w harmonogramie (raty za okres od czerwca do października) i wobec tego, iż stwierdzone zadłużenie przekraczało 1/5 części umówionej ceny, wezwał pozwanego do natychmiastowej zapłaty pozostałej nieuiszczonej ceny, tj. kwoty 280 zł (kwota obejmująca, poza zadłużeniem w wysokości 200 zł, także raty za listopad i grudzień) w terminie do dnia 17 listopada 2015 roku.

W piśmie z dnia 6 grudnia 2015 roku powód poinformował pozwanego o zamiarze wszczęcia windykacji sądowej z tytułu niezapłaconych rat za urządzenie w łącznej kwocie 280 zł oraz odsetek w kwocie 6,42 zł.

(pismo k. 14v.-15, k. 48-49, wydruk ze zbiorowego potwierdzenia nadania listów poleconych k. 50-51)

W piśmie z dnia 13 stycznia 2016 roku powód, odpowiadając na korespondencję pozwanego, poinformował o wyrażeniu zgody na ratalny sposób spłaty zadłużenia powstałego na koncie abonenta nr 1. (...), obejmującego zaległości w płatnościach za świadczone usługi oraz w regulowaniu rat za zakupiony sprzęt. Zgodnie z przedstawionym harmonogramem pierwsza rata w wysokości 160,90 zł podlegała zapłacie do dnia 15 lutego 2016 roku, natomiast pozostałych 8 rat w kwocie po 157 zł każda, w terminie do 15-go dnia każdego miesiąca, począwszy od marca 2016 roku. Powód oświadczył jednocześnie, że niedotrzymanie terminów spłaty lub wysokości którejkolwiek z rat spowoduje automatyczne anulowanie zgody na ratalną spłatę zadłużenia. Zadłużenie oznaczone w piśmie, o którym mowa, uwzględniało wszelkie wpłaty pozwanego dokonane w 2015 roku, a więc również wpłaty po 80 zł miesięcznie czynione w przedziale czasu od czerwca do grudnia.

W dniu 25 kwietnia 2016 roku pozwany uiszczył na rzecz powoda kwotę 160,90 zł tytułem „nr abonenta 1. (...)”, zaś w dniu 22 lipca 2016 roku kwotę 1.000 zł tytułując przelew w ten sam sposób. Uiszczony kwoty powód zaliczył na poczet najdalej wymagalnych należności dłużnika. Na poczet zadłużenia wynikającego z przedmiotowej umowy sprzedaży na raty, zaliczona została wyłącznie kwota 30,42 zł.

(potwierdzenie przelewu k. 8v., k. 9, pismo k. 13-13v., zestawienie k. 79-81v., okoliczności bezsporne)

Pozwany L. U. ma 82 lata. Utrzymuje się z emerytury w wysokości ok. 1.000 zł. Samodzielnie prowadzi gospodarstwo domowe. Na utrzymanie mieszkania pozwany wydaje kwotę 280 zł, ponadto ponosi koszt zakupu leków w wysokości 30-50 zł miesięcznie.

(oświadczenie pozwanego k. 97)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił bądź jako niesporny, bądź w oparciu o dowody z powołanych dokumentów, których prawdziwości nie kwestionowała żadna ze stron.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest zasadne w całości.

W przedmiotowej sprawie niesporne było, że strony wiązała umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych z dnia 14 marca 2013 roku, w związku z którą pozwany zawarł umowę sprzedaży urządzenia na raty. Na mocy tej ostatniej pozwany zobowiązał się uiszczyć cenę urządzenia (960,99 zł) w 22 ratach, z których pierwsza w wysokości 20,99 zł podlegała zapłacie w dniu zawarcia umowy, zaś kolejne 21 rat w kwocie po 40 zł do 19-go dnia każdego miesiąca, począwszy od kwietnia 2014 roku. W złożonych pismach procesowych pozwany przyznawał ponadto, że w piśmie z dnia 13 stycznia 2016 roku (pismo załączone przez pozwanego do sprzeciwu) powód wyraził zgodę na dokonanie przez niego spłaty zadłużenia z tytułu konta abonenckiego nr 1. (...), w tym z tytułu rat za urządzenie, w formie ratalnej.

Zadłużenie to zostało oznaczone na kwotę 1.416,90 zł, a jego spłata miała nastąpić w 9 ratach do dnia 15 października 2016 roku. Na poczet powyższego zadłużenia, co przyznał i wykazał przedłożonymi do akt dokumentami sam pozwany, uiścił on wpierv kwotę 160,90 zł odpowiadającą wysokości pierwszej raty, a następnie, w dniu 22 lipca 2016 roku kwotę 1.000 zł. Tym samym do spłaty pozostała kwota 256 zł (w treści sprzeciwu pozwany sam przyznał, że obie w/w wpłaty nie pokryły jego zadłużenia oznaczonego w piśmie powoda). Wprawdzie w ocenie pozwanego i ta część zadłużenia została spłacona, to jednak z twierdzeniem tym nie sposób się zgodzić. Rację ma pozwany, że w 2015 roku uiszczał na rzecz powoda co miesiąc kwotę po 80 zł, nie sposób jednak uznać, jak czyni to L. U., że wpłaty te pomniejszały jego zadłużenie oznaczone w piśmie powoda z dnia 13 stycznia 2016 roku. Pozwany zdaje się nie zauważać, że pismo to zostało sporządzone już po dokonaniu przez niego ostatniej wpłaty w 2015 roku, a więc niewątpliwie w jego treści powód już uwzględnił przedmiotowe wpłaty w wysokości po 80 zł. O powyższym przesądza nie tylko treść pisma procesowego powoda z dnia 22 grudnia 2017 roku (k. 77-78), ale także rozliczenie przedłożone przez powoda do akt sprawy (k. 79-81v.), które obejmuje wszelkie zobowiązania pozwanego powstałe w ramach konta abonenckiego nr 1. (...). Analiza tego ostatniego daje podstawę do jednoznacznego wniosku, iż niespłacone zobowiązanie pozwanego wynosi 282,73 zł (kwoty 30 zł i 60 zł wykazane na pierwszej stronie rozliczenia przy dacie 5 czerwca 2017 roku stanowią w istocie koszty procesu w przedmiotowej sprawie) i obejmuje należności odsetkowe w wysokości 26,73 zł, 2,31 zł i 4,07 zł, a także zadłużenie z tytułu niespłaconych rat w łącznej kwocie 249,62 zł. Nie ma również racji pozwany wywodząc, że skoro wpłaty w kwotach po 80 zł były czynione w terminach wymagalności rat za urządzenie, to należności z powyższego tytułu zostały spłacone. Jak wyjaśnił bowiem powód, wobec niewskazania przez pozwanego w tytułach kolejnych przelewów zobowiązania, którego dotyczyły, wpłaty te były zaliczane na poczet najdalej wymagalnych należności. Na te zaś, jak wskazał powód, a czemu nie zaprzeczył pozwany, składały się m.in. należności z tytułu umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych z dnia 14 marca 2014 roku, a wynikające w szczególności z faktury VAT za listopad 2014 roku, noty obciążeniowej z grudnia 2014 roku oraz noty odsetkowej. Taki sposób księgowania potwierdza chociażby treść informacji sporządzonej przez powoda w dniu 6 grudnia 2018 roku wzywającej do zapłaty kwoty 286,42 zł, w tym 280 zł z tytułu rat za urządzenie wymagalnych za okres od czerwca do grudnia 2015 roku. Ponownie podkreślić należy, że w piśmie z dnia 13 stycznia 2016 roku, które załączył sam pozwany, wyraźnie wskazano, iż dotyczy ono rozłożenia na raty m.in. zadłużenia z tytułu rat za urządzenie.

Reasumując Sąd uznał, iż L. U. nie uiścił w całości rat za zakupione od powoda urządzenie, a do spłaty z powyższego tytułu pozostała kwota 249,62 zł, której powód dochodzi na gruncie przedmiotowego powództwa. W konsekwencji żądanie to należało uznać za w pełni zasadne. Powód był również uprawniony żądać odsetek od nieuregulowanego zadłużenia za okres od daty jego wymagalności do dnia 16 maja 2017 roku, w łącznej wysokości 33,11 zł.

Mając powyższe na uwadze Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 282,73 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 31 maja 2017 roku do dnia zapłaty.

M.-prawną podstawę roszczenia odsetkowego powódki stanowi przepis art. 481 § 1 k.c., zgodnie z treścią którego jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Wskazany przepis art. 481 k.c. obciąża dłużnika obowiązkiem zapłaty odsetek bez względu na przyczyny uchybienia terminu płatności sumy głównej. Sam fakt opóźnienia przesądza, że wierzycielowi należą się odsetki. Dłużnik jest zobowiązany uiścić je, choćby nie dopuścił się zwłoki w rozumieniu art. 476 k.c., a zatem nawet w przypadku, gdy opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności i choćby wierzyciel nie doznał szkody. Odpowiedzialność dłużnika za ustawowe odsetki w terminie płatności ma zatem charakter obiektywny. Do jej powstania jedynym warunkiem niezbędnym jest powstanie opóźnienia w terminie płatności. Zgodnie z treścią § 2 art. 481 k.c. jeżeli strony nie umówiły się, co do wysokości odsetek z tytułu opóźnienia lub też wysokość ta nie wynika ze szczególnego przepisu, to wówczas wierzycielowi należą się odsetki ustawowe za opóźnienie.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c., mając na uwadze szczególnie trudną sytuację życiową pozwanego, która, zdaniem Sądu, oceniana przez pryzmat zasad współżycia społecznego, uzasadnia odstąpienie od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. Zgodnie z treścią wskazanego

przepisu, w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Sposób skorzystania z art. 102 k.p.c. jest przy tym suwerennym uprawnieniem sądu orzekającego i od oceny tegoż sądu należy przesądzenie, że taki szczególnie uzasadniony wypadek nastąpił w rozpoznawanej sprawie oraz usprawiedliwia odstąpienie od obowiązku ponoszenia kosztów procesu (por. m.in. postanowienie SN z dnia 25 marca 2011 roku, IV CZ 136/10, LEX nr 785545; postanowienie SN z dnia 19 stycznia 2012 roku, IV CZ 118/11, LEX nr 1169157; postanowienie SN z dnia 26 stycznia 2012 roku, III CZ 10/12, OSNC 2012/7-8/98; postanowienie SN z dnia 9 lutego 2012 roku, III CZ 2/12, LEX nr 1162689). W ocenie Sądu taki właśnie szczególnie wypadek zachodzi w stosunku do pozwanego, który samodzielnie prowadzi gospodarstwo domowe i utrzymuje się z emerytury w niewielkiej wysokości.